

1. VERKSAMHETSIDEN FÖR ÅLANDS OMSORGSFÖRBUND K. F.	3
1.1.1. Grunden för verksamheten.....	3
1.1.2. Övergripande målsättning.....	3
1.1.3. Utveckling av behovet av specialomsorger.....	3
1.1.4. Kommunalförbundets organ för beslutsfattande.....	4
1.1.5. Ekonomi och budgetens bindande nivåer.....	5
1.1.5.1. BUDGETENS UPPBYGGNAD.....	5
1.1.5.2. DRIFTSDEL.....	5
1.2. AKTUELLA FÖRÄNDRINGAR, UTVECKLINGSTRENDER OCH VERKSAMHETENS INRIKTNING UNDER ÅRET.....	6
1.2.1. Landskapsandelsreformen.....	6
1.2.2. Omsorgsförbundets service – aktuella frågeställningar.....	6
1.2.3. Utmaningar i verksamheten.....	7
1.2.4. Kommunandelar och avgifter.....	8
1.3. PERSONAL.....	8
1.4. ORGANISATIONEN.....	10
2. DRIFTSDEL	11
2.1. FÖRVALTNING.....	11
2.1.1. Förbundsfullmäktige.....	11
2.1.2. Förbundsstyrelsen.....	12
2.1.3. Revision.....	13
2.1.4. Allmän- och ekonomiförvaltning.....	14
2.1.5. Fastighetsservice.....	15
2.1.6. Socialförvaltning / Omsorgsbyrå.....	16
2.1.7. Personal- och arbetarskyddsorgan.....	17
2.2. DAGLIG VERKSAMHET INKLUSIVE INTEGRERAT ARBETE.....	18
2.3. FRITIDS OCH SEMESTERVERKSAMHETEN.....	20
2.4. GRUPPBOENDE OCH KORTTIDSHEM.....	21
2.5. LÄGENHETSBOENDE.....	23
2.6. SPECIALFRITIDSHEMSVERKSAMHET.....	24
2.7. FÖRMEDLADE TJÄNSTER.....	26
3. EKONOMISK ÖVERSIKT	27
3.1. BUDGETERADE KOMMUNANDELAR.....	27
3.2. JÄMFÖRELSE AV KOSTNADER P.G.A. VOLYMÖKNINGAR ÅR 2011.....	28
3.3. RESULTATRÄKNING.....	29
3.4. BRUKSDAGARNAS OCH TIMMARNAS UTVECKLING.....	30
3.5. FINANSIERINGSDEL.....	31
3.6. INVESTERINGSDEL.....	33
Bilaga 1. FÖRTECKNING ÖVER ORDINARIE PERSONAL PER 31.12.2011	34
Bilaga 2. KÖ TILL GRUPPBOENDE	35
Bilaga 3. NYCKELTAL FÖR DAGLIGA VERKSAMHETEN	37
Bilaga 4. KOSTNADSTÄCKNING OCH KOSTNADSUTFALL BOENDESERVICE	38
Bilaga 5. A. SERVICEAVGIFTER	39

<i>Bilaga 5. B. UNDERLAG FÖR GRUPPBOENDE SERVICEAVGIFT</i>	40
<i>Bilaga 5. C. UNDERLAG FÖR LÄGENHETSBOENDE SERVICEAVGIFT</i>	40
<i>Bilaga 6. NYCKELTAL FÖR BOENDESERVICENS BUDGETFÖRSLAG 2010</i>	41
<i>Bilaga 7.A. MOTIVERINGAR FÖR INRÄTTANDE AV EN ORDINARIE TJÄNST SOM PERSONALSEKRETARE</i>	43
<i>Bilaga 7.B. MOTIVERINGAR FÖR INRÄTTANDE AV EN TJÄNST SOM OMSORGSKURATOR</i>	44
<i>Bilaga 8. SÄRSKILDA LANDSKAPSANDELEN</i>	46
<i>Bilaga 9 . ANSÖKNINGSPROCESSEN</i>	47

1. VERKSAMHETSIDE FÖR ÅLANDS OMSORGSFÖRBUND K. F.

1.1.1. Grunden för verksamheten

Specialomsorgen i landskapet Åland regleras av landskapslagen om tillämpningen av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (ÅFS 48/78). Enligt denna utgör Åland ett särskilt specialomsorgsdistrikt vilket förvaltas av ett kommunalförbund, Ålands Omsorgsförbund k.f., med samtliga åländska kommuner som medlemmar. Enligt grundavtalet från 1.1.2001 har Ålands Omsorgsförbund k. f. till uppgift att ordna lagstadgade specialomsorger om utvecklingsstörda för medlemskommunerna. Kommunalförbundet kan även ha hand om annan verksamhet inom specialomsorgen genom särskilt avtal och särskild ekonomisk överenskommelse med de deltagande kommunerna. En översyn av grundavtalet görs bl.a. för att omfatta de förmedlade tjänsterna, f.n. ca 12 % av budgeten och för att förtydliga hanteringen av förbundets investeringsbehov.

Grundavtalet ses som bäst över av en arbetsgrupp inom förbundet för att snarast revideras för att bättre motsvara dagens betingelser för medlemskommunerna.

1.1.2. Övergripande målsättning

Utgående från ett medborgarperspektiv skall personer med utvecklingsstörning ha möjlighet till ett självständigt liv och möjlighet att delta i samhällsgemenskapen. Servicens uppgift är att kompensera funktionshindret. Med beaktande av gällande lagstiftning och beviljade medel individanpassas servicen därför enligt den enskildes behov och önskemål. Samtidigt verkar förbundet för att samhället i övrigt anpassas till de utvecklingsstördas funktionshinder.

1.1.3. Utveckling av behovet av specialomsorger

Enligt nordisk beräkningsgrund har 0,5–1 % av befolkningen funktionshindret utvecklingsstörning, vilket på Åland skulle innebära mellan 138-275 personer. Per 30.6 år 2010 har 119 personer (= 0,43 % av befolkningen) erhållit någon form av service från förbundet inklusive förmedlingstjänsterna. **Totalt har 135 personer beviljats service (0,49 %).** Av tabell 1 nedan framgår hur omsorgsförbundets service just nu utnyttjas, respektive beräknas bli utnyttjad under de närmaste åren.

Tabell 1. Användning, beviljad service och prognostiserad användning av specialomsorg

	Användning T.o.m.30.6.2010	* Beviljad service 2010	Prognostiserad användning 2011	Prognostiserad användning 2012
Daglig verksamhet	76	93	78	80
Fritid och semester	69	100	76	78
Gruppboende	48	67	56	56
Förmedlade kundtjänster**	11	11	11	11
Lägenhetsboende	23	25	23	23
Korttidsboende, vuxna	0	5	1	1
Korttidsboende, barn	18	27	20	20
Specialfritidshem	15	21	21	24

* se bilaga 2 för närmare information om kösituationen till gruppboendet

** förmedlade kundtjänster (Kårkulla sk, Stiftelsen hemmet, Bellstasund och Salmela) obs: ingår i förbundets budget från 2008

Inom gruppboendet finns idag 48 platser, exklusive 5 korttidsplatser, samtidigt som det finns en kö till gruppboende på totalt 18 personer fördelat över åren 2011 – 2013, den längsta kön i omsorgsförbundets 31-åriga historia! De flesta (11 st.) har ansökt om boendeplats för år 2010. (Dessutom finns ett visst mörkertal då alla som skulle kunna vara berättigad till gruppboende inte ännu ansökt om denna service.) Akut behov av gruppboende fanns redan år 2009 men en ny (tillbyggd) förverkligas inte förrän till sommaren 2011.

I gruppboendernas närvarostatistik förekommer ett årligt svinn i kommunandelar för de dygn då någon av de boende är i vård hos annan vårdproducent ss vård utom Åland och på sjukhus på Åland. På årsbasis har denna frånvaro uppgått till 118 dygn.

Bristen på gruppboendeplatser har gjort att en av fem platser vid korttidshemmet för barn sedan en tid tillbaka har belagts på heltid och inte kan erbjudas som avlastning. Boendeservicens beräknade kommundygn om totalt 19 272 år 2010 är närmast den verklighet som råder idag.

Specialfritidshemmet Vintergatan som tidigare administrerats av Mariehamns stad överfördes till omsorgsförbundet från 1.8.2010 varvid antalet barn ökat med 7, från 14 (Orion) till totalt 21 barn.

Verksamhetsformer:

Förbundet ger service enligt följande:

- rådgivning, information, pedagogisk handledning och sociala utredningar, s.k. omsorgsbyråservice
- daglig verksamhet
- fritids- och semesterverksamhet
- boendeservice (gruppboende, lägenhetsboende och korttidsboende)
- specialfritidshemsverksamhet
- förmedlade tjänster

För att komplettera sin verksamhet kan förbundet köpa tjänster. Förbundet förmedlar också kundtjänster under förutsättning att förbundets ledargrupp har beslutat om den individuella specialomsorgen. Sedan år 2008 ingår de förmedlade specialomsorgstjänsterna i förbundets budget, i enlighet med det reviderade landskapsandelssystemet för socialvården. Omkostnader för denna service har hittills inte uppburits, trots att denna svår påverkbara kostnad stigit proportionellt mest i förbundets budget de senaste åren!

1.1.4. Kommunalförbundets organ för beslutsfattande

- Förtroendemannaorganisation

Figur 1. Politiskt förtroendevald organisation för Ålands omsorgsförbund k. f. år 2011

Förbundsfullmäktige, en ledamot per kommun med en röst per varje påbörjat femhundratal invånare i kommunen vid årets början, var och en har personliga suppleanter

Förbundsstyrelsen, har 5 – 7 medlemmar, vilka utses av fullmäktige, var och en har personliga suppleanter

1.1.5. Ekonomi och budgetens bindande nivåer

1.1.5.1. BUDGETENS UPPBYGGNAD

Budgeten består av en driftsekonomi och resultaträknings del samt en investerings och finansierings del. Budget delarna är indelade i resultatenheter. Budgeten godkänns av förbundsfullmäktige. Det att förbundsfullmäktige godkänt en rambudget betyder samtidigt att fullmäktige bemyndigar och ålägger förbundsstyrelsen att utföra en bestämd verksamhet.

Riktgivande för budgeteringsarbetet senaste år har varit:

- Lönekostnaderna är i enlighet med effekterna av de kollektivavtal Ålands kommunala avtalsdelegation har tecknat med avtalsparterna för budgetperioden.
- I budgeten beaktas att förmedlade tjänster av annan serviceproducent som levererar specialomsorger inom och utom Åland skall intas i Ålands omsorgsförbunds budget och likställas med egen service vid debiteringen av medlemskommunerna, dock hittills **utan** prisutjämning. Stiftelsen Hemmet har meddelat en prisökning om 2,5 %.
- Förbundsfullmäktiges budgettram för år 2011 per 4.5.2010, § 11 till styrelsen är att styrelsen har som riktlinje att kostnaderna utöver löner och volymökningar inte får öka i jämförelse med 2010-års driftsbudget. Det preliminära ”Junibrevet” för år 2011, skickades till kommunerna med denna iakttagelse.
- De totala budgeterade kommunandelarna uppgår enligt förbundsstyrelsens budgetförslag till 7 796 723 €, vilket, en nettoökning med 519 288 € eller 7,1 % i förhållande till budgeten för år 2010.

Totalt har de direkta lönebikostnaderna beaktas med 28,75 % av lönesumman, 1 395 439 €.

De förmedlade tjänsterna ingår i omsorgsförbundets budget för fjärde året och uppgår, beräknade enligt 2010-års kostnadsnivå, utom Stiftelsen Hemmet, år 2011 till 971 872 €.

1.1.5.2. DRIFTSDEL

Driftsdelen består av:

1. Förvaltning; förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, revision, allmän- och ekonomiförvaltning, fastighetsservice och socialförvaltning/omsorgsbyrå samt personal- och arbetarskyddsorgan vars kostnader fördelas ut på de olika verksamheterna.
2. Daglig verksamhet
 1. Fritids- och semesterverksamhet
 2. Gruppboendeservice, inklusive korttidshemmet
 3. Lägenhetsboende
 4. Specialfritidshem
 5. Förmedlade tjänster.

Förklaring till de använda nyckeltalen:

Netto/inv.	=	Nettoutgiften per antalet invånare per 30.6.2010
Netto/klient	=	Nettoutgiften per antal klienter
Kom and/inv.	=	Kommunandelen per antalet invånare per 30.6.2010
Pris/timme	=	Priset per timme för dagliga verksamheten
Pris/timme	=	Priset per timme för semester och fritid
Pris/dygn	=	Priset per dygn inom boendeservicen inklusive Solkulla korttidshem
Pris/besök	=	Priset per besök inom lägenhetsboendet.

1.2. AKTUELLA FÖRÄNDRINGAR, UTVECKLINGSTRENDER OCH VERKSAMHETENS INRIKTNING UNDER ÅRET

1.2.1. Landskapsandelsreformen

Lagtinget fattade i juni 2007 beslut om revidering av landskapsandelslagstiftningen. Av speciell betydelse för Ålands omsorgsförbund och de medlemskommuner som haft höga kostnader för specialomsorger är den nya särskilda landskapsandelen för specialomsorgen. Totalt beräknas summan av de särskilda landskapsandelarna för specialomsorgen uppgå till knappt 1,9 miljoner € per år. Eftersom man med lagstiftningen som grund för fastställande av kommunens kostnader för specialomsorgen lägger kommunens kostnader för Ålands omsorgsförbund, används omsorgsförbundets senast fastställda bokslut då de särskilda andelarna räknas ut. Detta medför att det uppstår en eftersläpning på två år innan de faktiska kostnaderna påverkar landskapsandelarna. De särskilda landskapsandelar som kommunerna får under år 2011 baseras alltså på utfallet för år 2009. Det har dock visat sig att förändringarna mellan åren ofta är rätt små. Av bilaga 8 framgår hur den särskilda landskapsandelen beräknas utfalla år 2011.

1.2.2. Omsorgsförbundets service – aktuella frågeställningar

I 2010-års budget finns upptaget ett anslag för byggandet av ett äldreboende år 2010. Med beaktande av lokalernas ändamålsenlighet och behovet att begränsa skjutskostnader är avsikten att enheten i Kattby inriktas på äldre. Eftersom bygget påbörjats i september 2010 och färdigställs till 16.5.2011 upptas i föreliggande budgetförslag för år 2011 ett resterande investeringsanslag om 900 000 € återstående kostnader för äldreboende att byggas klart år 2011.

Föräldraaktörer planerar att under 2012 bygga och till omsorgsförbundet delvis hyra ut en del av en fastighet för tre samlade gruppboendestäder förlagd i stadens centrum, 15 platser, inriktade på personer med utvecklingsstörning och rörelsehinder. Styrelsen, anser att för ändamålet planerade handikappvänliga lokaler ger bättre förutsättningar för en ändamålsenlig och ekonomisk drift än nödortfuga, utspridda lokaler och förhåller sig positiv till det planerade projektet.

Den planerade utbyggnaden av FAB Marstad/Dalnäs vid Lotsgatan i Mariehamn till år 2013 hoppas förbundsstyrelsen att tillgodose behovet av ändamålsenliga boendeservicelokaler, som skulle ersätta de tillfälliga, av FAB Dahnäs hyrda, ungdomsboendet Bikupan vid Hindersbölevägen i Mariehamn. För närvarande bor 21 klienter i olika hyreskontrakt inom Marstad/ FAB Dahnäs i Mariehamn, som goda hyresgäster.

Som ovan framkommit är specialomsorgslagen av andrahands karaktär vilket innebär att personer med utvecklingsstörning i första hand skall få sin samhällsservice på samma sätt som övriga samhällsmedborgare. Enlig lag är det t.ex. Ålands hälso- och sjukvård som ansvarar för omsorgsförbundets klienters hälso- och sjukvård medan yrkesträningen tillhandahålls vid Ålands

yrkesskola eftersom landskapet Åland även i övrigt ansvarar för gymnasialstadieundervisningen på Åland. Beträffande klienternas rätt till socialvård i enlighet med den nya reviderade lagen om handikappservice, som trädde ikraft 1.9.2010 är det nu tydligt att den lagen går före lagen om specialomsorger om utvecklingsstörda.

1.2.3. Utmaningar i verksamheten

Omsorgsförbundets verksamhet är i stort uppbyggd kring att servicen ges till individer i grupp. Det har dock visat sig att andelen klienter för vilka rätt omfattande individuella lösningar krävs, såväl beträffande lokaler, som verksamhetens utformning och innehåll, ökar. Speciellt inom den dagliga verksamheten uppstår på denna grund ett behov av att utveckla verksamheten för att möta de behov dessa klienter har.

Beställd skräddarsydd ledarskaps utbildning påbörjas under 2010 för att vara klar 2012. Personalens nödvändigaste arbetsverktyg är i allt specialomsorgsarbete den personliga yrkeskunnsigheten och arbetsinsatsen. Utbildningsgruppen gjorde hösten 2008 upp förbundets första fortbildningsplan, för ekonomiplanen åren 2009 – 2011, som fastställdes av styrelsen och nu har uppdaterats.

Under förbundsstyrelsen bokförs ett bundet anslag för kompetensförhöjning upp inom ramen för Europeiska socialfonden, som omsorgsförbundet hittills inte någonsin varit delaktigt av. Pengarna söks tillbaka efter projektets avslutande.

Inom förbundets verksamhet kommer en ökad kravnivå till synes även genom de önskemål, synpunkter och frågeställningar anhöriga och andra intressebevakare framför i samband med att servicen för en klient planeras eller ses över. Förbundsstyrelsen anser att detta är positivt och bidrar till att utveckla förbundets verksamhet.

För att garantera en rättssäker och effektiv hantering av ärenden behöver all klientdokumentering förenhetligas i elektronisk form, helst med ansluten klient- och kommunfakturering samt intranät mellan enheterna för lönerapportering av befintliga elektroniska arbetstidsunderlag.

Nytt löneprogram har tagits i bruk 2009, nästa steg är att under 2010 byggs ett intranät mellan förbundets olika enheter och 2011 införs elektroniska klientjournaler.

2011 trycks en ny informationsbroschyr över förbundets verksamhet tillägnad brukare, anhöriga, samarbetspartner och personal. Senaste från år 1995 är slut och inaktuell.

1.2.4. Kommunandelar och avgifter

I enlighet med redogörelsen ovan under avsnitt 1.2.2. syns landskapsandelsreformens inverkan på omsorgsförbundet, varvid de förmedlade tjänsterna intogs från 1.1.2008 i budgeten och respektive kommun debiteras den faktiska kostnaden för dessa.

Efter önskemål från en medlemskommun som påpekat att fritids- och semesterverksamheten inte, liksom den övriga sysselsättningen i form av daglig verksamhet är lagstadgad verksamhet, har fritids- och semesterverksamheten vad gäller kostnadsredovisning och debiteringen av kommunandelar brutits ut ur den dagliga verksamheten. Enligt budgetförslaget debiteras därför sedan år 2008 den dagliga verksamheten och fritids- och semesterverksamheten separat enligt den beräknade kostnaden för respektive verksamhet.

Då förbundet under våren 2009 lät göra en extern organisationsöversikt, framkom att dagens många små enheter är både sårbara och kostnadsintensiva, varför samverkan bör eftersträvas.

Av bilaga 5 framgår hur klientavgifterna inom boendeservicen är upplagda. Hyrorna föreslås från 1.2.2011 justeras för första gången sedan 2005.

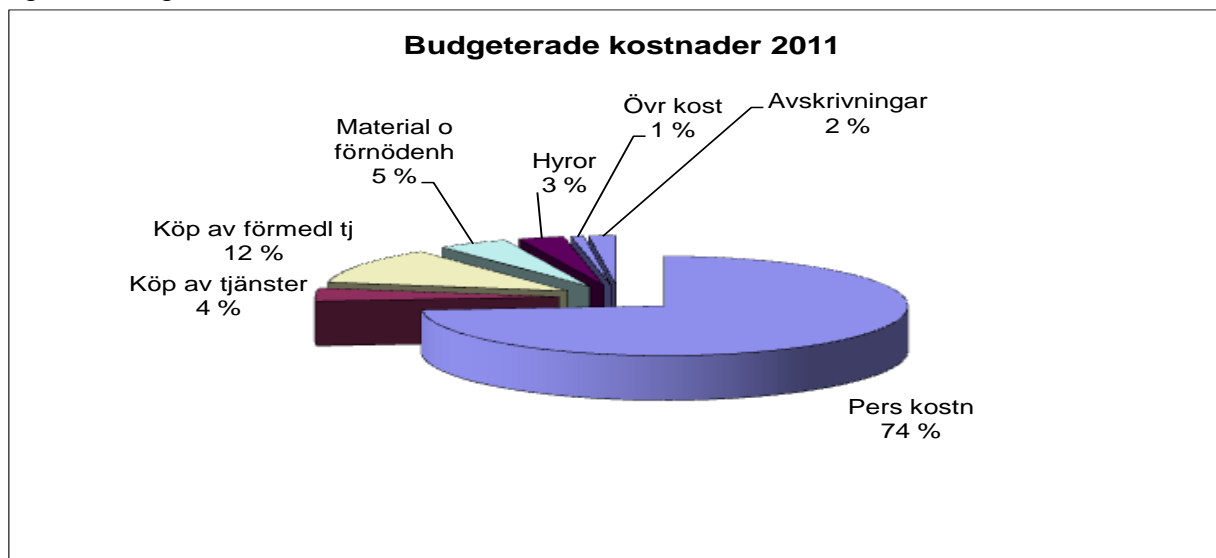
1.3. PERSONAL

De gällande kommunala kollektivavtalen är i kraft 1.2.2010 – 31.12.2011. Vid uppgörandet av budgeten för år 2011 har de avtalsenliga förhöjningarna från 1.5.2010 och 1.8.2010 beräknats på årsbasis. Därutöver tillkommer en avtalsenlig förhöjning med 1,2 % från 1.3.2011.

Specialomsorgsverksamhet är synnerligen personalintensiv vilket visas av att hela 74 % av driftsbudgeten utgör personalkostnader. En välfungerande personal och rätt dimensionerad personalstyrka är sålunda helt avgörande för att förbundet skall uppnå såväl sina kvalitativa mål om en god omsorg som en ekonomisk drift. Av den anledningen äskas för år 2011, på ett prövoår, om en halvtids personalsekreterare till förbundet. Motiveringar finns i bilaga 7.A.

Nedan följer en figur som visar de budgeterade kostnadernas fördelning procentuellt inom förbundet.

Figur 1. Budgeterade kostnader 2011



Med tanke på detta är konkurrenskraftiga avgöranden inom personalpolitiken en central del av förbundsstyrelsens uppdrag. Omkostnaderna för förmedlingstjänsterna ingår ännu i förbundets administrationskostnader, men innebär indirekt att t.ex. hanteringen av förbundets personaladministration inte hinner följas upp helt enligt alla gällande regelverk, varför det under 2011 behöver omdisponeras en del resurser för personal frågor.

De personalpolitiska instrument som tillämpas inom omsorgsförbundet är:

- företagshälsovård omfattande mera än 6 månaders anställningar, utbyggd med sjukvård på allmänläkarnivå för ordinarie personal sedan 1.7.2008
- arbetshandledning i grupp till de flesta enheterna, anslaget för handledning har i budgeten beräknats enligt 0,6 % av den budgeterade bruttolönen och uppgår därmed till 28 823 €.
- personalfortbildning; intern och extern, enligt utbildningsplanen för åren 2010-2012 (0,6 % av löneanslagen, uppgår till 28 823 € i budgeten för år 2011)
- friskvård (subventionerad massage, simning, styrketräning, fotvård, ev. rekreationsutflykt m.m.), handhas från 1.1.2009 av personal- och arbetarskyddsorganet, välmående personal orkar bättre med påfrestande jobb
- verka för och uppmuntra möjligheten till arbetsrotation, alterneringsledighet och deltidsarbete
- personaldemokrati och medbestämmande för personalen integrerat med arbetarskyddsverksamheten och friskvården, samarbetsorganet har utökats från 3 till 5 medlemmar 1.1.2009.

För att vara berättigad till friskvårdsförmånerna förutsätts en anställning som är minst 50 % av heltid och varar längre än tre månader.

En viktig del av personalvården är en väl fungerande företagshälsovård. Ålands omsorgsförbund har t.o.m. 30.6.2008 utöver den lagstadgade företagshälsovården erlagt kostnaderna för det första läkarbesöket. Förbundsstyrelsen har emellertid kommit fram till att, eftersom ersättningen för första läkarbesöket inte var samordnad med den egentliga företagshälsovården, har betydelsen för personalvården blivit ringa. Samtidigt har behovet av kontinuitet och åtgärder som är speciellt inriktade på den typ av mentalt krävande arbete som finns inom specialomsorgerna blivit tydligt. Företagshälsovården utökades så att sjukvård på allmänläkarnivå ingår i det som erbjuds personalen inom ramen för företagshälsovården från 1.7.2008. Däremot ersätts kostnader för besök hos annan läkare än företagshälsovårds läkare enbart då det sker akut, för det första läkarbesöket, då företagshälsovården är stängd eller till följd av tillbud eller olyckshändelse på arbetsplatsen.

Arbetshandledning, både klient- och personalinriktad, är ett viktigt instrument i omsorgsförbundets personalpolitik. Syftet med handledningen är att skapa ökat medvetande och insikt hos omsorgsförbundets anställda om sin egen yrkesroll och vad den innebär. Inom handledningen tas i kvalitetsutvecklande syfte upp frågor och händelser som relateras till arbetsplatsen. Handledningen är ett sätt att motverka utbrändhet och främja kreativitet och flexibilitet.

Syftet med personalfortbildningen är att främja skötseln av kommunalförbundets uppgifter och att ge personalen möjlighet att höja sin kompetens. Personalfortbildningen är viktig för att utveckla personalens kunskaper, attityder, motivation och skicklighet. Kostnaderna för utbildning vilken personalen förordnas att delta i ersätts till fullo enligt gällande kollektivavtal. Personal kan också berättigas att delta i utbildningar och få partiell ersättning för kostnaderna.

Personal som deltar i utbildning skall efteråt avge rapport. En avsikt med detta är att den aktuella utbildningsinsatsen i görligaste mån skall komma till nytta även för övriga i organisationen. Om sättet att rapportera överenskommes på förhand.

1.4. ORGANISATIONEN

Verksamheten inom Ålands Omsorgsförbund är i huvudsak organiserad enligt funktion så att boendeservicen leds av chefen för boendeservicen, den dagliga verksamheten av chefen för daglig verksamhet medan den sociala verksamheten, utformningen av omsorgsprogrammen och kontakterna till kommunerna i klientrelaterade ärenden handhas av socialledaren. Denne har även det centrala ansvaret för specialfritidshemmets och specialpedagogens verksamhet. Ekonomichefen ansvarar förutom för redovisning och IT även för fastighetservice och städare. Omsorgsdirektören samordnar den löpande verksamheten och är föredragande i förbundsstyrelsen samt arbetarskyddschef. Ledningsfunktionen utövas till stor del genom det s.k. avdelningschefsmötet i vilket de ledande tjänstemännen behandlar aktuella problemställningar. Av följande figur framgår den organisatoriska uppbyggnaden.

Omsorgsdirektör, kanslist			
<p>Ekonomichef</p> <p>Ekonomi, IT, personaladministration och fastighetservice</p>	<p>Socialledare</p> <p>Socialt arbete Specialfritidshem: 2 avd. från 1.8.2010 Specialpedagog Kurator</p>	<p>Chef för dagl. verks.</p> <p>Hildas Hus Butik Unik Kometen Godby dagcenter Lunden Nova Integrerat arbete Syssestättning i hemmet Fritid- och semester</p>	<p>Chef för boendeserv.</p> <p>Bikupan Blåbärsstigen Servicegatan Skolstigen Smedjegränd Svedgränd Tistelgränd Åkersvängen Solkulla Lägenhetsboende</p>

De individuella besluten om specialomsorger, såsom antagande av omsorgsprogram, fattas av den i specialomsorgslagen förutsatta ledargruppen i vilken omsorgsdirektören är ordförande och socialledaren föredragande. Medlemmar är därtill en sakkunnig läkare, specialpedagogen, chefen för boendeservicen samt chefen för daglig verksamhet.

2. DRIFTSDEL

2.1. FÖRVALTNING

Förvaltningen består av resultatenheterna förbundsfullmäktige, förbundsstyrelse, revision, allmän- och ekonomiförvaltning, fastighetservice, socialförvaltning/omsorgsbyrå samt personal- och arbetarskyddsorgan.

2.1.1. Förbundsfullmäktige

Verksamhetsområde:

Fungerar som förbundets högsta beslutande organ och beräknas sammanträda 2 gånger under år 2011 samt därtill hålla ett planeringsseminarium inför kommande års budgetarbete.

Budgetansvarig:

Ekonomichefen

Tabell 2. Förbundsfullmäktige

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	2 041	1 768	2 605	2 605	2 605	47,3%
Övriga kostnader	815	920	1 100	1 100	1 100	19,6%
Intäkter		0	0	0	0	
Kostnader	2 856	2 688	3 705	3 705	3 705	37,8%
Netto	-2 856	-2 688	-3 705	-3 705	-3 705	37,8%
Övf. intäkter	2 856	2 688	3 705	3 705	3 705	37,8%
Netto eft.övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	0,10	0,10	0,13	0,13	0,13	
Netto/klient	25,05	23,58	28,95	28,95	28,95	

2.1.2. Förbundsstyrelsen

Verksamhetsområde:

Fungerar som förbundets högsta verkställande organ och beredande organ för fullmäktige, företräder kommunalförbundet och för förbundets talan om inte fullmäktige beslutar annat. Anslaget är beräknat för 11 sammanträden under år 2011 och omfattar även styrelsens representation i form av uppvaktningar vid personalens bemärkelsedagar, pensionering och en årlig personal middag.

Budgetansvarig:

Ekonomichefen

Tabell 3. Förbundsstyrelsen

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	5 173	5 552	5 461	5 461	5 461	-1,6%
Övriga kostnader	15 134	6 200	6 250	6 250	6 250	0,8%
Intäkter	0	0	0	0	0	
Kostnader	20 307	11 752	11 711	11 711	11 711	-0,3%
Netto	-20 307	-11 752	-11 711	-11 711	-11 711	-0,3%
Övf. intäkter	20 307	11 752	11 711	11 711	11 711	-0,3%
Netto eft.övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	0,74	0,43	0,42	0,42	0,42	
Netto/klient	178,13	103,09	91,49	91,49	91,49	

2.1.3. Revision

Verksamhetsområde:

Utför granskning av förbundets förvaltning och ekonomi i enlighet med god reversionssed.

I maj 2009 utsåg förbundsfullmäktige tre lokala revisorer för mandatperioden.

Budgetansvarig:

Revisorernas ordförande

Tabell 4. Revision

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	2 850	3 105	2 500	2 500	2 500	-19,5%
Övriga kostnader	152	200	1 700	1 700	1 700	750,0%
Intäkter	0	0	0	0	0	
Kostnader	3 002	3 305	4 200	4 200	4 200	27,1%
Netto	-3 002	-3 305	-4 200	-4 200	-4 200	27,1%
Övf. intäkter	3 002	3 305	4 200	4 200	4 200	27,1%
Netto eft.övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	0,11	0,12	0,15	0,15	0,15	
Netto/klient	26,33	28,99	32,81	32,81	32,81	

2.1.4. Allmän- och ekonomiförvaltning

Verksamhetsområde:

Allmän- och ekonomiförvaltning inom förbundet.

Förändringar:

- Som en följd av volymökningar i verksamhet och därmed även anställningar de senaste 10 åren, anställs en personalsekreterare på halvtid, för år 2011, *på ett prövoår*.

Mål:

- Utveckla och effektivera arbetet med hänsyn till förbundets antagna instruktioner och stadgar, samt bokföring och redovisning. Revidering av grundavtalet väntas träda ikraft under 2011.
- Utveckla företagshälsovårdens roll i personalvården.

Budgetansvarig:

Ekonomichefen

Tabell 5. Allmän- och ekonomiförvaltning

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	258 968	242 255	275 874	275 874	275 874	13,9%
Övriga kostnader	107 618	116 367	132 008	132 008	132 008	13,4%
Intäkter	0	0	0	0	0	
Kostnader	366 586	358 622	407 882	407 882	407 882	13,7%
Avskrivningar	6 520	6 000	6 520	6 520	6 520	8,7%
Netto	-373 106	-364 622	-414 402	-414 402	-414 402	13,7%
Övf. intäkter	373 106	364 622	414 402	414 402	414 402	13,7%
Netto eft. övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	13,59	13,28	14,94	14,94	14,94	
Netto/klient	3 272,86	3 198,44	3 237,52	3 237,52	3 237,52	

2.1.5. Fastighetsservice

Verksamhetsområde:

Ge service till omsorgsförbundets egna byggnader samt dessutom till hyrda lokaler och områden. Därutöver ha ansvar för förbundets två ägda bilar. En av de två handikappvänliga bilarna tas ur bruk år 2010 såsom otjänlig. Såväl lägenhetsboendets bil som den handikappvänliga bilen förnyas under år 2011. *Alternativa finansieringar av bilarna utreds och miljövänliga bilar eftersträvas.* Fastighetsservice innefattar även förbundets lokalvårdare.

Mål:

- Utveckla fastighetsförvaltningen, genom årlig uppdatering av de enhetsvisa fastighetsunderhållsplanerna.
- Vid behov sysselsätta enskilda omsorgstagare i arbetet inom fastighetsservicen.

Budgetansvarig:

Ekonomichefen

Tabell 6. Fastighetsservice

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	73 461	77 009	73 955	73 955	73 955	-4,0%
Övriga kostnader	50 410	45 940	46 790	46 790	46 790	1,9%
Intäkter	718	500	100	100	100	
Kostnader	123 871	122 949	120 745	120 745	120 745	-1,8%
Avskrivningar	0	2 400	10 000	10 000	10 000	316,7%
Netto	-123 153	-124 849	-130 645	-130 645	-130 645	4,6%
Övf. intäkter	123 153	124 849	130 645	130 645	130 645	4,6%
Netto eft. övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	4,49	4,55	4,71	4,71	4,71	
Netto/klient	1 080,29	1 095,17	1 020,66	1 020,66	1 020,66	

2.1.6. Socialförvaltning / Omsorgsbyrå

Verksamhetsområde:

- Socialledaren ansvarar för ledningen och samordningen av verksamheten. Till förvaltningens verksamhetsområde hör rådgivning, information, sociala utredningar, leverans av statistiska rapporter, familjearbete, ledning och beredning av klientärenden bl.a. till ledargruppens möten, specialfritidshemsverksamhet och specialpedagogik samt administration av handledningsresurserna för personalen. *Omsorgsbyråverksamheten beräknas ha 170 besök/prestationer under året.*

Förändringar:

- För att förstärka omsorgsbyråns verksamhet föreslås en halvtids kurators tjänst inrättas från 1.3.2011. Närmare motiveringar, se bilaga 7.B.

Mål:

- Leda det klientrelaterade arbetet i fråga om metoder och annat socialpedagogiskt arbete, i samverkan med dagliga verksamheten, boendeservicen och specialpedagogen.
- Utveckla familjearbetet i samarbete med köpt psykologservice, korttids- och specialfritidshemmet.
- Utveckla samarbetet med primärkommunernas socialkanslier.
- Utveckla samarbetet med skolor och läroanstalter för elever med omsorgsbehov i och utanför landskapet.
- Ansvara för att serviceavtalen med personer med utvecklingsstörning uppgörs och uppföljs.
Specialpedagogiska mål i arbetet är:
 - Minska handikappet genom olika former av begåvningsstöd
 - Öka förmågan till kommunikation med hjälp och stöd av bilder
 - Stöda och stärka personens självkänsla genom värdigt bemötande.

Budgetansvarig:

Socialledaren

Tabell 7. Socialförvaltning

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	75 771	98 480	129 043	129 043	129 043	31,0%
Övriga kostnader	46 825	67 857	67 553	67 553	67 553	-0,4%
Intäkter	4 468	4 200	20 000	20 000	20 000	376,2%
Kostnader	122 596	166 337	196 596	196 596	196 596	18,2%
Netto	-118 128	-162 137	-176 596	-176 596	-176 596	8,9%
Övf. intäkter	118 128	162 137	176 596	176 596	176 596	8,9%
Netto eft. övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	4,30	5,91	6,37	6,37	6,37	
Netto/klient	1 036,21	1 422,25	1 379,66	1 379,66	1 379,66	

2.1.7. Personal- och arbetarskyddsorgan

Verksamhetsområde:

- Ett samarbetsorgan för arbetarskydds- och personalfrågor (PAS) utses genom val av arbetstagare och tjänstemän. Mandatperiod 2009 – 2010.
- Samarbetsorganet sammanträder 8-10 gånger under året.
- Omsorgsdirektören är Ålands Omsorgsförbunds k.f:s arbetarskyddschef .

Mål:

- Utveckla samarbetet mellan arbetstagare/tjänsteinnehavare och arbetsgivare
- Arbetarskyddsfrågor, speciellt den psykiska belastningen, prioriteras och den högre sjukfrånvaron bemästras med riktade åtgärder.
- Erbjudna mångfald av friskvårdstjänster, så att möjligast många är delaktiga.

Budgetansvarig:

Omsorgsdirektören

Tabell 8. Råd och kommittéer

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	105	259	250	250	250	-3,5%
Övriga kostnader	1 072	150	150	150	150	0,0%
Intäkter	0	0	0	0	0	
Kostnader	1 177	409	400	400	400	-2,2%
Netto	-1 177	-409	-400	-400	-400	-2,2%
Övf. intäkter	1 177	409	400	400	400	-2,2%
Netto eft. övf.	0	0	0	0	0	
NYCKELTAL						
Netto/invånare	0,04	0,01	0,01	0,01	0,01	
Netto/klient	10,32	3,59	3,13	3,13	3,13	

2.2. DAGLIG VERKSAMHET INKLUSIVE INTEGRERAT ARBETE

Verksamhetsområde:

- Dagliga verksamheten leds av chefen för daglig verksamhet.
- Förmännen/ansvariga handledarna ansvarar för det dagliga arbetet och innehållet i de olika verksamhetsformerna samt handhar klientärenden vid respektive enhet.

Dagliga verksamheten indelas i följande verksamhetsformer:

- **Administrationen:** Chefen för daglig verksamhet ansvarar för ledningen och samordningen av verksamheten.
- **Hildas Hus:**
Verksamheten finns vid Navigationsskolegränd i Mariehamn i egen fastighet.
Verksamheten är specialanpassad för gruppen personer med flerfunktionshinder.
- **Godby dagcenter:**
Verksamheten vid Godby dagcenter är specialanpassad för personer med autism.
- **Lunden i Godby:**
Verksamheten är specialanpassad för personer med psykiska tilläggshandikapp
Godby dagcenter och Lunden finns i samma av förbundet ägda fastighet i Godby.
- **Butik Unik:**
Verksamheten finns i Mariehamn i hyrda lokaler vid Hamngatan i Mariehamn.
Verksamhetens inriktning är försäljning av egen tillverkade hantverk samt att utföra olika legoarbeten till åländska företag.
- **Kometen:**
Verksamheten finns i hyrda lokaler på Strandgatan i Mariehamn
Verksamhetens inriktning är tillverkning av hantverk i tyg/trä samt att utföra olika legoarbeten till åländska företag.
- **Nova:**
Nova verkar i hyrda lokaler på Servicegatan. Arbetsuppgifterna anpassas utgående från personernas intressen och förmåga.
- **Daglig verksamhet i hemmet**
ex. Kattby boende
- **Integrerat arbete:**
Verksamheten sker enskilt integrerat på vanliga arbetsplatser i samhället.

Förändringar:

- I dagsläget är platssituationen vid Hildas hus ytterst trängd.
Inom maj 2011 flyttar minst 3 personer, som i dagsläget erhåller sin dagliga verksamhet vid Hildas Hus, in i det nya gruppboendet för äldre i Kattby.
Samtidigt kan 0,5 personalresurs även flyttas till det nya gruppboendet.
Denna resurs används för att sysselsätta klienterna vid gruppboendet.
Fram till dess bereds plats på de befintliga enheterna. Detta betyder att antalet klienter tillfälligt blir fler på en del enheter.
Kostnaderna för taxiskjutsar minskar när det nya gruppboendet i Kattby är klart.

Mål:

- Ge innehållsrik, meningsfull och individanpassad daglig verksamhet åt personer med utvecklingsstörning. Servicen baserar sig på individuella serviceavtal.
- Utveckla självbestämmande och sträva till en ökad självständighet hos personer med utvecklingsstörning.

- Fortsatt utveckling av arbetsmetoder för att ge dagliga verksamheten ett socialpedagogiskt innehåll för att bättre möta handikappet. Utvecklingen av arbetsmetoderna sker i samråd med specialpedagogen.
- Satsningar på integreringen av personer med utvecklingsstörning i arbetslivet effektivteras. Utgångsläget är att de flesta klienterna har en daglig verksamhetsenhet som bas.

Nyckeltal och närmare förklaringar gällande dagliga verksamheten för år 2011 (bilaga 3).

Budgetansvarig:

Chefen för daglig verksamhet

Tabell 9. Daglig verksamhet

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	1 033 283	1 063 682	1 117 598	1 117 598	1 117 598	5,1%
Övriga kostnader	396 909	388 445	370 695	370 695	370 695	-4,6%
Intäkter	50 498	49 245	49 245	49 245	49 245	0,0%
Kostnader	1 430 192	1 452 127	1 488 293	1 488 293	1 488 293	2,5%
Avskrivningar	2 433	19 000	7 400	7 400	7 400	-61,1%
Netto	-1 382 127	-1 421 882	-1 446 448	-1 446 448	-1 446 448	1,7%
Övf. kostnader	-162 731	-170 682	-178 487	-178 487	-178 487	4,6%
Kommunandel	-1 544 858	-1 592 564	-1 624 935	-1 624 935	-1 624 935	2,0%
NYCKELTAL						
Kom and/invånare	56,27	58,00	58,59	58,59	58,59	
Timmar	56 167	56 435	61 650	61 650	61 650	
Pris/timme	27,50	28,22	26,36	26,36	26,36	

Tabell 10. Budgeterad kommunandel för daglig verksamhet

KOSTN. PER TIMME 2010 28,22
KOSTN. PER TIMME 2011 26,36

	BUDG.KOMMUNANDEL			TIMMAR		
	2010	2011	ökn/minskn	2010	2011	ökn/minskn
BRÄNDÖ	29 630	32 947	3 316	1 050	1 250	200
ECKERÖ	137 429	137 059	-370	4 870	5 200	330
FINSTRÖM	75 487	93 569	18 082	2 675	3 550	875
FÖGLÖ	22 576	21 086	-1 490	800	800	0
GETA	32 452	30 311	-2 141	1 150	1 150	0
HAMMARLAND	33 863	31 629	-2 234	1 200	1 200	0
JOMALA	200 358	214 813	14 455	7 100	8 150	1 050
KUMLINGE	28 219	12 388	-15 831	1 000	470	-530
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	56 439	61 940	5 501	2 000	2 350	350
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	852 509	858 198	5 689	30 210	32 560	2 350
SALTVIK	77 603	73 801	-3 803	2 750	2 800	50
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	45 151	34 265	-10 886	1 600	1 300	-300
VÅRDÖ	847	21 086	20 239	30	800	770
Förs utom Åland		1 845			70	
TOTALT	1 592 564	1 624 936	32 372	56 435	61 650	5 215

2.3. FRITIDS OCH SEMESTERVERKSAMHETEN

- Fritids- och semesterverksamheten leds av chefen för daglig verksamhet.
- Verksamheten erbjuder fritids- och semesteraktiviteter främst till vuxna.
- Fritids- och semesterhandledaren är ansvarig för verksamheten.
- Klienternas egen förening PVS (På Vårt Sätt) får stöd i verksamheten av fritidsledaren.

Mål:

- Ge innehållsrik, meningsfull och individanpassade fritids- och semester aktiviteter åt personer med utvecklingsstörning.
- Utveckla självbestämmande och sträva till en ökad självständighet hos personer med utvecklingsstörning.

Budgetansvarig:

Chefen för daglig verksamhet

Tabell 11. Fritids- och semesterverksamhet

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	49 640	48 727	49 721	49 721	49 721	2,0%
Övriga kostnader	18 700	17 120	17 120	17 120	17 120	0,0%
Intäkter	5 726	5 000	5 000	5 000	5 000	0,0%
Kostnader	68 340	65 847	66 841	66 841	66 841	1,5%
Netto	-62 614	-60 847	-61 841	-61 841	-61 841	1,6%
Övf. kostnader	-7 372	-7 304	-7 631	-7 631	-7 631	4,5%
Kommunandel	-69 986	-68 151	-69 472	-69 472	-69 472	1,9%
NYCKELTAL						
Kom and/invånare	2,55	2,48	2,50	2,50	2,50	
Timmar	5 128	4 660	4 910	4 910	4 910	
Pris/timme	13,65	14,62	14,15	14,15	14,15	

Tabell 12. Budgeterad kommunandel för fritid och semester

KOSTN. PER TIMME 2010 14,62
KOSTN. PER TIMME 2011 14,15

	BUDG.KOMMUNANDEL			TIMMAR		
	2010	2011	ökn/minskn	2010	2011	ökn/minskn
BRÄNDÖ	2 194	1 415	-779	150	100	-50
ECKERÖ	5 777	6 367	590	395	450	55
FINSTRÖM	5 850	6 367	517	400	450	50
FÖGLÖ	877	990	113	60	70	10
GETA	1 462	2 122	660	100	150	50
HAMMARLAND	2 194	2 830	636	150	200	50
JOMALA	5 704	7 075	1 371	390	500	110
KUMLINGE	804	849	45	55	60	5
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	1 024	566	-458	70	40	-30
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	39 340	37 778	-1 562	2 690	2 670	-20
SALTVIK	585	566	-19	40	40	0
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	1 755	1 839	84	120	130	10
VÅRDÖ	585	566	-19	40	40	0
Förs utom Åland		141			10	
TOTALT	68 151	69 472	1 321	4 660	4 910	250

2.4. GRUPPBOENDE OCH KORTTIDSHEM

Boendeservicen för hela år 2011 består av nio gruppboendestäder. Två gruppboendestäder finns på Blåbärsstigen, gruppboendestaden Bikupan på Hindersbölevägen, en gruppboendestad på Servicegatan, en gruppboendestad på Skolstigen och en gruppboendestad på Svedgränd; samtliga i Mariehamn. En gruppboendestad finns på Smedjegränd i Lemland, en gruppboendestad på Tistelgränd i Godby och en gruppboendestad på Åkersvängen i Kattby. Korttidsboendet Solkulla finns i Mariehamn och en av gruppboendestadsplatserna delas sedan år 2007 av två personer, som en utvidgad form av avlastning t.o.m. 16.5.2011.

Boendeservicen leds av chefen för boendeservice.

Verksamhetsområde:

Personalstöd i gruppboende och i korttidsboende.

Boendeservicen indelas i följande verksamhetsenheter:

- **Blåbärsstigen**, med 10 gruppboendestadsplatser i egen fastighet, varav 6 st. för flerfunktionshindrade personer i markplan och 4 platser för rörligare i våning II
- **Bikupan** med 7 ungdomsplatser tillfälligt hyrda i andra våningen, utan hiss, i studieboendestadshus sedan 1.9.2007 (inte handikappanpassad)
- **Servicegatan** med 5 hyrda gruppboendestadsplatser i andra våningen, saknar hiss
- **Skolstigen** med 6 gruppboendestadsplatser, i eget tvåvåningshus, utan hiss
- **Solkulla korttidshem**, med 5 avlastningsplatser turvis för ca 20 personer, främst barn och ungdomar i samma egna hus som gruppboendestaden Svedgränd
- **Svedgränd** med 5 gruppboendestadsplatser, i eget hus med inriktning psykiatri
- **Tistelgränd** med 5 gruppboendestadsplatser, i eget hus med inriktning autism
- **Åkersvängen** med 5 + 8 gruppboendestadsplatser från 1.6.2011, i eget hus med successiv inriktning på äldre
- **Smedjegränd** med 5 gruppboendestadsplatser, i eget hus.

Förändringar:

Omsorgsförbundet har hos Fastighets Ab Marstad anhängiggjort behovet av att hyra permanenta ersättande lokaler för Bikupan i kommande nybygge vid Lotsgatan. Nya tillbyggda Åkersvängens 8 platser är beräknade att tas i bruk 1.6.2011 (= 8 x 214 d = **1 712** nya boendedygn).

Mål:

- Utgående från ett medborgarperspektiv ge personer med utvecklingsstörning stöd och service i gruppboendestäder och korttidshem.
- Strukturera personalstödet så att behovet av stöd styr arbetssystemen.
- Anpassa servicen individuellt.
- Utveckla självbestämmande hos personer med funktionshindret utvecklingsstörning, utgående från ett socialpedagogiskt arbetssätt.
- Optimalt och samordnat använda personalresurserna.
- Planeringssamarbete gällande Marstads/Dalnäs kommande bygge vid Lotsgatan, inkluderande boendeserviceutrymmen, i Mariehamn samt nya föräldraägda handikappvänliga boendestäder i centrala Mariehamn.
- *Under år 2011 utreds möjligheterna till sovande nattarbete för en del av gruppboendena.*

Tjänster som ingår i serviceavgiften och närmare förklaringar gällande dessa för gruppboende servicen år 2011 (Bilaga 5 B).

Budgetansvarig: Chefen för boendeservice

Tabell 13. Bikupan, Blåbärsstigen, Servicegatan, Skolstigen, Smedjegränd, Svedgränd, Tistelgränd, Åkersvängen och Solkulla korttidsboende

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	3 638 257	3 628 601	3 917 321	3 917 321	3 917 321	8,0%
Övriga kostnader	273 398	293 680	292 675	292 675	292 675	-0,3%
Intäkter	379 996	376 252	431 569	431 569	431 569	14,7%
Kostnader	3 911 655	3 922 281	4 209 996	4 209 996	4 209 996	7,3%
Avskrivningar	91 760	86 900	124 568	124 568	124 568	43,3%
Netto	-3 623 419	-3 632 929	-3 902 995	-3 902 995	-3 902 995	7,4%
Övf. kostnader	-426 619	-436 096	-481 618	-481 618	-481 618	10,4%
Kommunandel	-4 050 038	-4 069 025	-4 384 613	-4 384 613	-4 384 613	7,8%
NYCKELTAL						
Kom and/invånare	147,51	148,20	158,10	158,10	158,10	
Dygn	18 886	19 272	20 768	20 768	20 768	
Pris/dygn	214,45	211,14	211,12	211,12	211,12	

Tabell 14. Budgeterad kommunandel för gruppboende och korttidsboende

KOSTN. PER DAG 2010 211,14
KOSTN. PER DAG 2011 211,12

	BUDG.KOMMUNANDEL			DYGN		
	2010	2011	ökn/minskn	2010	2011	ökn/minskn
BRÄNDÖ	77 065	77 060	-5	365	365	0
ECKERÖ	358 088	396 701	38 613	1 696	1 879	183
FINSTRÖM	384 269	384 245	-24	1 820	1 820	0
FÖGLÖ	0	0	0	0	0	0
GETA	77 065	77 060	-5	365	365	0
HAMMARLAND	119 926	119 918	-7	568	568	0
JOMALA	334 652	407 257	72 606	1 585	1 929	344
KUMLINGE	77 065	77 060	-5	365	365	0
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	181 366	181 355	-11	859	859	0
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	2 218 201	2 422 642	204 441	10 506	11 475	969
SALTVIK	164 264	164 254	-10	778	778	0
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	77 065	77 060	-5	365	365	0
VÅRDÖ	0	0	0	0	0	0
TOTALT	4 069 025	4 384 613	315 588	19 272	20 768	1 496

Dygnen inom boendeservicen är uträknade per klient, 365 dygn år 2010 minus frånvaro på grund av vård hos annan serviceproducent. Korttidsservicen är beräknad per klient och behov, med en heltidsboende och minskat byte samma dag.

2.5. LÄGENHETSBOENDE

Lägenhetsboendet redovisas skilt p.g.a. att debiteringssystemet är ett annat, inte per dygn utan per besök.

Verksamhetsområde: Lägenhetsboende, med stöd i ”egen” bostad för ca 22 personer.

För närvarande ges lägenhetsboende som stöd i de boendes ”egna” bostäder i Finström, Jomala och Mariehamn.

Tabell 15. Lägenhetsboende

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	123 864	159 328	163 930	163 930	163 930	2,9%
Övriga kostnader	9 070	7 541	8 044	8 044	8 044	6,7%
Intäkter	9 572	7 904	8 180	8 180	8 180	3,5%
Kostnader	132 934	166 869	171 974	171 974	171 974	3,1%
Netto	-123 362	-158 965	-163 794	-163 794	-163 794	3,0%
Övf. kostnader	-14 525	-19 082	-20 212	-20 212	-20 212	5,9%
Kommunandel	-137 887	-178 047	-184 006	-184 006	-184 006	3,3%
NYCKELTAL						
Kom and/invånare	5,02	6,48	6,63	6,63	6,63	
Besök	3 993,8	4 376	4 677,5	4 677,5	4 677,5	
Pris/besök	34,53	40,69	39,34	39,34	39,34	

Tjänster som ingår i serviceavgiften och närmare förklaringar gällande dessa för lägenhetsboende år 2010 (bilaga 5 C).

Tabell 16. Budgeterad kommunandel för lägenhetsboendet

	BUDG.KOMMUNANDEL			BESÖK		
	2010	2011	ökn/minskn	2010	2011	ökn/minskn
BRÄNDÖ	0	0	0	0	0	0
ECKERÖ	0	0	0	0	0	0
FINSTRÖM	8 422	8 143	-279	207	207	0
FÖGLÖ	2 696	2 606	-89	66,25	66,25	0
GETA	0	0	0	0	0	0
HAMMARLAND	0	0	0	0	0	0
JOMALA	1 933	1 869	-64	47,5	47,5	0
KUMLINGE	1 170	1 131	-39	28,75	28,75	0
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	0	0	0	0	0	0
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	143 015	149 014	5 999	3 515	3 788	273
SALTVIK	0	0	0	0	0	0
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	20 811	18 882	-1 929	511,5	480,0	-32
VÅRDÖ	0	0	0	0	0	0
Förs utom Åland	0	2 360	2 360	0	60	
TOTALT	178 047	184 006	5 959	4 376	4 677,5	242

Besöken för lägenhetsboendet är uträknade enligt behov per klient.

2.6. SPECIALFRITIDSHEMSVERKSAMHET

Verksamhetsområde:

Specialfritidshemmet för barn i grundskolans träningsundervisning är beläget vid Askuddsvägen 26 och 28 i Mariehamn.

Antal platser: 30 (15 på resp. avdelning) OBS: lokalerna har utrymme för 30 elever men budgetberäkningen lyder på 21 elever enligt beviljade platser augusti 2010.

Förändringar:

- Budgetberäkningen har beaktat att 21 elever har beviljad plats för tiden hela år 2011.
- Budgetberäkningen utgår ifrån en personalresurs baserad på 2,8 barn/anställd att jämföra med Vintergatans personalresurs år 2009 på 2,29 barn/anställd resp. Orion med 2,53 barn/anställd. Överföringen av Vintergatan fr. 1.8.2010 från staden till omsorgsförbundet belastar första hela året under budgetåret 2011.
- Under året utreds en eventuell uppsägning av en del av lokalen till 1.8.2011, med hänvisning till färre barn/elever i verksamheten vilket torde resultera i ett lägre platsantal.
- Ansökning om plats till specialfritidshemmet förenhetligas så att de sker på samma sätt som ansökan om service i allmänhet från omsorgsförbundet. Se bil. Ansökningsprocessen. Därmed upphör de tidigare skilda avtalen mellan omsorgsförbundet och respektive hemkommun.

Mål:

- Ge en innehållsrik och meningsfull fritidshemsverksamhet till de elever som går i grundskolans träningsundervisning.

Budgetansvarig:

Socialledaren

Tabell 17. Specialfritidshemsverksamhet

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader	203 650	316 852	326 114	326 114	326 114	2,9%
Övriga kostnader	55 412	76 585	109 150	109 150	109 150	42,5%
Intäkter	160	0	0	0	0	
Kostnader	259 062	393 437	435 264	435 264	435 264	10,6%
Netto	-258 902	-393 437	-435 264	-435 264	-435 264	10,6%
Övf. kostnader	-30 483	-47 748	-53 710	-53 710	-53 710	12,5%
Kommunandel	-289 385	-441 185	-488 974	-488 974	-488 974	10,8%
NYCKELTAL						
Kom and/invånare	10,54	16,07	17,63	17,63	17,63	
Månader	174,0	235	252	252	252	
Pris/månad	1 663,13	1 877,38	1 940,37	1 940,37	1 940,37	

Tabell 18 Budgeterad kommunandel för specialfritidshemsverksamhet

KOSTNAD/MÅNAD 2010 1 877,38
KOSTNAD/MÅNAD 2011 1 940,37

	BUDG.KOMMUNANDEL			MÅNADER		
	2010	2011	ökn/minskn	2010	2011	ökn/minskn
ECKERÖ	45 531	23 284	-22 247	24	12	-12
FINSTRÖM	113 827	116 422	2 595	60	60	0
GETA	22 765	23 284	519	12	12	0
HAMMARLAND	22 765	23 284	519	12	12	0
JOMALA	68 296	69 853	1 557	36	36	0
LEMLAND	22 765	23 284	519	12	12	0
MARIEHAMN	99 705	162 991	63 286	55	84	29
SALTVIK	45 531	46 569	1 038	24	24	0
TOTALT	441 185	488 974	47 789	235	252	17

2.7. FÖRMEDLADE TJÄNSTER

Verksamhetsområde:

Förmedlade tjänster från Bellstasund (Sverige), Kårkulla, Salmela (Åbo) och Stiftelsen hemmet.

Mål:

- Inordna förmedlade tjänster i Ålands omsorgsförbunds service enligt det nya landskapsandelssystemet.
- För 2011 berör de förmedlade tjänsterna 11 personer; 2 personer vid Bellstasund utredningscenter, Sverige, 2 personer inom Kårkulla samkommun, 1 person vid Salmela i riket och 6 personer vid Stiftelsen Hemmet.

Budgetansvarig:

Omsorgsdirektören

Tabell 19 Förmedlade tjänster

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Pers. kostnader						
Övriga kostnader	866 686	876 515	971 872	971 872	971 872	10,9%
Intäkter	0	0	0	0	0	
Kostnader	866 686	876 515	971 872	971 872	971 872	10,9%
Netto	-866 686	-876 515	-971 872	-971 872	-971 872	10,9%
Kommunandel	-866 686	-876 515	-971 872	-971 872	-971 872	10,9%

Tabell 20 Budgeterad kommunandel för förmedlade tjänster

	BUDG.KOMMUNANDEL			ökn/minskn %
	2010	2011	ökn/minskn	
BRÄNDÖ	81 103	82 125	1 022	1,3 %
GETA	190 250	204 400	14 150	7,4 %
HAMMARLAND	51 900	53 250	1 350	2,6 %
JOMALA	106 483	110 747	4 264	4,0 %
LUMPARLAND	81 103	82 125	1 022	1,3 %
MARIEHAMN	94 323	152 700	58 377	61,9 %
SUND	190 250	204 400	14 150	7,4 %
VÅRDÖ	81 103	82 125	1 022	1,3 %
TOTALT	876 515	971 872	95 357	10,9 %

3. EKONOMISK ÖVERSIKT

3.1. BUDGETERADE KOMMUNANDELAR

Nedan följer tabeller över de totala kommunandelarna per kommun för år 2011. Kommunandelen som inkluderar driftsdel och finansieringsdel uppgår till 7,8 M€. Den totala kommunandelen ökar med 7,3 % jämfört med år 2010 års budget. Observera att förmedlade tjänster är med i budgeten.

Tabell 21. Kommunvis fördelning av driften

	DRIFTSDEL		Förändring i %
	2010	2011	
BRÄNDÖ	189 992	193 547	1,9%
ECKERÖ	546 824	563 411	3,0%
FINSTRÖM	587 854	608 746	3,6%
FÖGLÖ	26 149	24 683	-5,6%
GETA	323 995	337 178	4,1%
HAMMARLAND	230 648	230 911	0,1%
JOMALA	717 425	811 614	13,1%
KUMLINGE	107 258	91 428	-14,8%
KÖKAR	0	0	
LEMLAND	261 594	267 146	2,1%
LUMPARLAND	81 103	82 125	1,3%
MARIEHAMN	3 447 094	3 783 324	9,8%
SALTVIK	287 983	285 190	-1,0%
SOTTUNGA	0	0	
SUND	335 032	336 447	0,4%
VÅRDÖ	82 535	103 777	25,7%
Förs utom Åland	0	4 347	0,0%
TOTALT	7 225 486	7 723 873	6,9%

Tabell 22. Kommunvis fördelning av finansieringsdel och den totala kommunandelen

	FINANSIERINGSDEL		Förändring i %	TOTAL KOMMUNANDEL		Förändring i %
	2010	2011		2010	2011	
BRÄNDÖ	972	1 318	35,6%	190 964	194 865	2,0%
ECKERÖ	4 429	6 300	42,2%	551 253	569 711	3,3%
FINSTRÖM	4 074	5 631	38,2%	591 928	614 377	3,8%
FÖGLÖ	266	349	31,0%	26 415	25 031	-5,2%
GETA	987	1 299	31,6%	324 982	338 477	4,2%
HAMMARLAND	1 365	1 790	31,1%	232 013	232 701	0,3%
JOMALA	4 890	7 546	54,3%	722 315	819 160	13,4%
KUMLINGE	939	1 023	9,0%	108 197	92 451	-14,6%
KÖKAR	0	0		0	0	
LEMLAND	2 072	2 808	35,5%	263 666	269 954	2,4%
LUMPARLAND	0	0	0,0%	81 103	82 125	1,3%
MARIEHAMN	28 528	40 153	40,7%	3 475 622	3 823 477	10,0%
SALTVIK	2 139	2 795	30,7%	290 122	287 985	-0,7%
SOTTUNGA	0	0	0,0%	0	0	
SUND	1 268	1 526	20,4%	336 300	337 973	0,5%
VÅRDÖ	20	313	1463,4%	82 555	104 090	26,1%
Förs utom Åland				0	4 347	
TOTALT	51 949	72 850	40,2%	7 277 435	7 796 723	7,1%

3.2. JÄMFÖRELSE AV KOSTNADER P.G.A. VOLYMÖKNINGAR ÅR 2011

Tabellerna nedan visar kostnaderna med och utan förändringar i verksamheten.

Tabell 23. Kostnadsförändringar jämförelse budget 2010

	Budget 2010	Budget 2011	Ökn/minskn	Ökn/minskn %		
Intäkter	443 101	514 094	70 993	16,02 %		
Kostnader	7 668 586	8 237 967	569 381	7,42 %		
Personalkostnader	5 656 766	6 064 372	407 606	7,21 %		
Övriga kostnader	2 011 820	2 173 595	161 775	8,04 %		
Netto	7 225 485	7 723 873	498 388	6,90 %		
Förändring i verksamheten 2011						
Kostnadsökningar		Daglig	Boende	Special-	Förmedlade	
	Förvaltning	verksamhet	service	fritidshem	Tjänster	Totalt
Personalkostnader	57 565		90 417	71 308		219 290
Övriga kostnader				23 770	56 575	80 345
						299 635
Inkomstökningar			37 855			37 855
Netto	57 565	0	52 562	95 078	56 575	261 780
Utan förändringar i verksamheten 2011						
	Budget 2010	Budget 2011	Ökn/minskn	Ökning %		
Kostnader	7 668 586	7 938 332	269 746	3,52 %		
Personalkostnader	5 656 766	5 845 082		3,33 %		
Övriga kostnader	2 011 820	2 093 250		4,05 %		
Intäkter	443 101	476 239	33 138	7,48 %		
Netto	7 225 485	7 462 093	236 608	3,27 %		

3.3. RESULTATRÄKNING

Tabell 24. Resultaträkning 2011

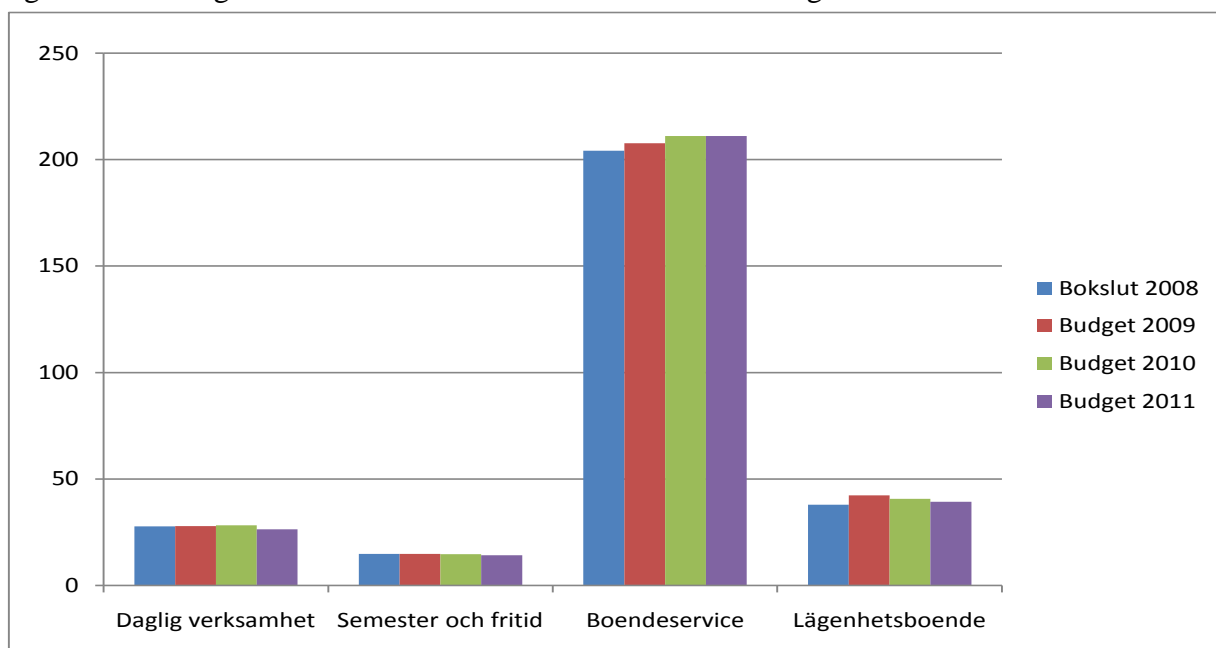
	BOKSLUT 2009	BUDGET 2010	BUDGET 2011	ökn %
VERKSAMHETENS INTÄKTER	7 492 137,13	7 720 536	8 310 817	7,6 %
Försäljningsintäkter	9 335,09	6 580	6 832	3,8 %
Försäljningsintäkter kommunandelar	6 174 313,98	6 400 920	6 824 851	6,6 %
Förmedlade tjänster, kommunandelar	866 686,38	876 515	971 872	10,9 %
Avgiftsintäkter	432 265,33	422 700	478 523	13,2 %
Övriga intäkter	9 536,35	13 821	28 739	107,9 %
VERKSAMHETENS KOSTNADER	7 309 264,36	7 554 286	8 089 479	7,1 %
Personalkostnader	5 467 062,53	5 656 766	6 064 372	7,2 %
Köp av tjänster	331 068,55	349 868	347 991	-0,5 %
Köp av förmedlade tjänster	866 686,38	876 515	971 872	10,9 %
Material, förnödenheter och varor	381 762,86	369 949	386 294	4,4 %
Hyror	195 115,63	232 378	250 590	7,8 %
Understöd	206,00	210	210	0,0 %
Övriga kostnader	67 362,41	68 600	68 150	-0,7 %
DRIFTSBIDRAG	182 872,77	166 250,00	221 338,00	33,1 %
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter	232,07	3 000,00	1 000,00	-66,7 %
Räntekostnader	82 130,98	54 700,00	73 800,00	34,9 %
Övriga finansieringskostnader	261,06	250,00	50,00	-80,0 %
ÅRSBIDRAG	100 712,80	114 300,00	148 488,00	29,9 %
AVSKRIVNINGAR PÅ ANLÄGGNINGSTILLG. OCH ÖVR.UTG. MED LÅNG VERKNINGSTID	106 524,68	120 260,00	154 300,00	28,3 %
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-5 811,88	-5 960	-5 812	
ÖKN. (-) EL. MINSKN. (+) AV AVSKRIVN. D.	5 811,88	5 960,00	5 812,00	-2,5 %
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER/UNDERSKOT	0	0	0	

3.4. BRUKSDAGARNAS OCH TIMMARNAS UTVECKLING

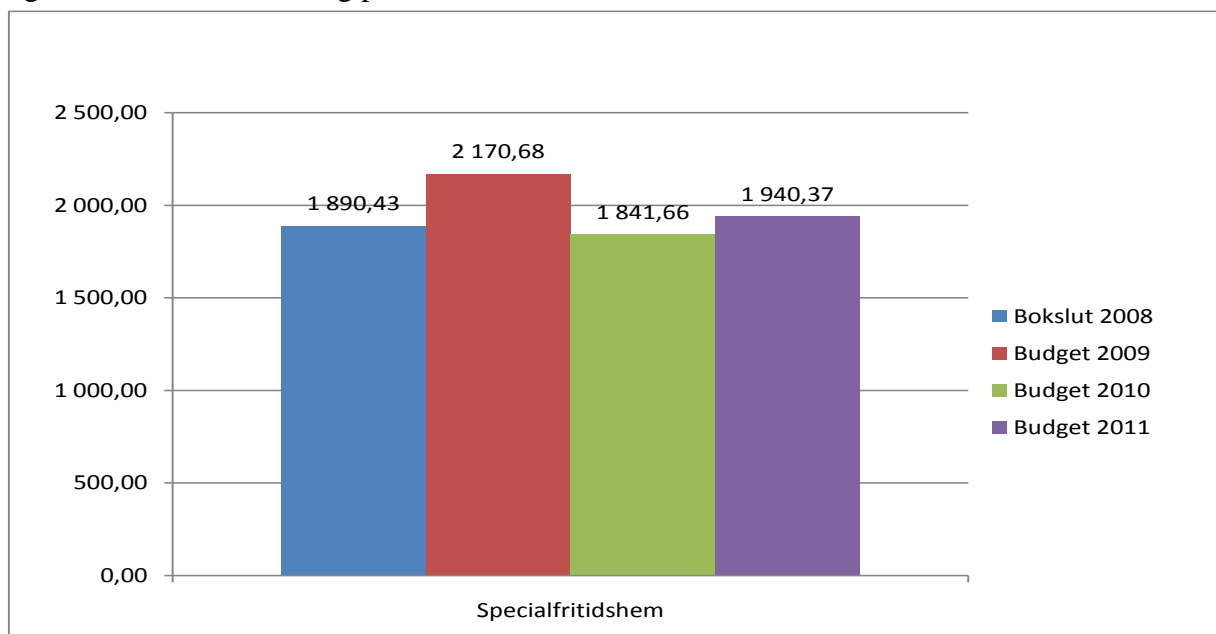
Nedan följer ett diagram som visar kostnaderna för bruksdagarna per verksamhet. Beräkningsunderlaget består av timmar, dygn och besök av faktiska klienter, inte prognostiserade.

Daglig verksamhet debiteras per timme.
Fritid och semester debiteras per timme.
Boendeservice och korttidsboende debiteras per dygn.
Lägenhetsboende debiteras per besök.
Specialfritidshem debiteras per månad.

Figur 2. Bruksdagarnas/timmarnas/besökens kostnadsutveckling



Figur 3 Kostnadsutveckling per månad



3.5. FINANSIERINGSDEL

Tabell 25. Finansiering

	BOKSLUT 09	BUDGET 10	FÖREDR. 11	FST 11	FFGE 11	ÄNDR % 10-11
Ränteintäkter	232	3 000	1 000	1 000	1 000	-66,7%
Räntekostnader	82 131	54 700	73 800	73 800	73 800	34,9%
Övriga finans kostn	261	250	50	50	50	-80,0%
Intäkter	232	3 000	1 000	1 000	1 000	-66,7%
Kostnader	82 392	54 950	73 850	73 850	73 850	34,4%
Netto	-82 160	-51 950	-72 850	-72 850	-72 850	40,2%
Kommunandel	-82 160	-51 950	-72 850	-72 850	-72 850	40,2%
NYCKELTAL						
Netto/invånare	-2,99	-1,89	-2,63	-2,63	-2,63	
Netto/klient	-720,70	-455,70	-569,14	-569,14	-569,14	

Räntekostnaderna baserar sig på följande lån:

Lånegivare	Urspr lån	Upptaget	Lånesaldo per 31.08.2010	Ref ränta Marginal	Beräkn ränta	Ber räntekostn
Kommunernas pensionsförsäkring	557 000,00	23.05.2002	334 200,00	12 mån Euribor 0,13 %	1,54 %	5 100,00
Landskapslån (Tistelgränd)	446 000,00	13.02.2003	368 800,86	Kons pris index	2,40 %	9 000,00
Landskapslån (Åkersvängen)	446 000,00	13.02.2003	370 108,87	Kons pris index	2,20 %	8 500,00
Nordea (Åkersvängen)	1 350 000,00			3 mån Euribor 0,65 %	1,54 %	20 600,00
Landskapslån	433 000,00	14.09.2004	388 437,91	Kons pris index	2,40 %	9 500,00
Landskapslån (Blåbärsstigen)	546 610,76	20.12.1991	388 627,15	Kons pris index	2,70 %	11 000,00
OKO - Andelsbanken	530 000,00	11.06.2003	406 100,00	12 mån Euribor 0,09 %	1,50 %	6 100,00
Ålandsbanken (Shippinghouse)	225 000,00	16.07.2004	180 000,00	12 mån Euribor 0,85 %	2,26 %	4 000,00
Övriga räntor						50,00
	4 533 610,76		2 436 274,79			73 850,00

Nedan följer tabell över de budgeterade kommunandelarna för finansieringen.

Tabell 26. Finansiering

	FÖRDELN ENLIGT ANVÄNDNING	BUDG.KOMMUNANDEL		
		2010	2011	ökn/minskn
BRÄNDÖ	590	972	1 318	346
ECKERÖ	2 821	4 429	6 300	1 871
FINSTRÖM	2 521	4 074	5 631	1 557
FÖGLÖ	156	266	349	83
GETA	582	987	1 299	312
HAMMARLAND	801	1 365	1 790	425
JOMALA	3 379	4 890	7 546	2 656
KUMLINGE	458	939	1 023	84
KÖKAR	0	0	0	0
LEMLAND	1 257	2 072	2 808	736
LUMPARLAND	0	0	0	0
MARIEHAMN	17 978	28 528	40 153	11 625
SALTVIK	1 251	2 139	2 795	656
SOTTUNGA	0	0	0	0
SUND	683	1 268	1 526	258
VÅRDÖ	140	20	313	293
TOTALT	32 618	51 949	72 850	20 901

Räntefördelningen är uträknad enligt användning som baserar sig på dagar. Dagverksamhetens timmar är omvandlade till dagar där en dag motsvaras av 6 timmar.

3.6. INVESTERINGSDEL

Anslaget omfattande utgifter om totalt 997 700 € har beräknats enligt följande:

- Elektroniska klientjournaler upprättas 15 000 €
- Färdigställandet av byggandet av nytt äldreboende med 8 platser vid Åkersvängen i Kattby 900 000 €
- Ersättande bil till lägenhetsboendet 15 000 €
- Ersättande handikappvänlig bil 55 000 €
- 10 200 € underhåll av förbundets fastigheter.

Bilaga 1. FÖRTECKNING ÖVER ORDINARIE PERSONAL PER 31.12.2011

	Budget 2010	Budget 2011
Allmän- och ekonomiförvaltning	5	5,5
Fastighetservice	2	1,97
Socialförvaltning	2	2,5
Daglig verksamhet		
Daglig verksamhet administration	1	1
Hildas Hus	5,5	5
Integrerat arbete	1	1
Fritid och semester	1	1
Kattby	0	0,5
Kometen	3,5	3,5
Butik Unik	4,5	4,5
Lunden	3	3
Godby Dagcenter	4,2	4,2
Nova	3	3
Totalt daglig verksamhet	26,7	26,7
Boendeservice		
Boendeservice administration	1	1
Blåbärsstigen	12	12
Bikupan	6,75	6,75
Servicegatan	5,5	5,5
Skolstigen	6	6
Svedgränd	6,5	6,5
Tistelgränd	6,25	6,03
Åkersvängen	6	9,65
Smedjegränd	6	6
Solkulla, korttidsboende	8,5	8,5
Lägenhetsboende	3	3
Totalt boendeservice	67,5	70,9
Specialfritidshem	5,7	7,77
TOTALT	108,9	115,37

Obs: räknat i heltids tjänster/arbetsavtal, inte antal personer

Bilaga 2. KÖ TILL GRUPPBOENDE

Sammanställning över beviljade men ännu ej förverkligade omsorger.

Totalt finns 19 personer i förteckningen.

LG-Beslut	Ålder	Kön	2010	2011	2012	2013	2014
2.11.2009	24	Kvinna			1		
2.9.2004	27	Man	1?				
2.3.2006	72	Man	1				
25.3.2004	17	Man	1				
8.3.2007	18	Man	1				
8.3.2007	13	Man				1	
20.9.2007	15	Man				1	
25.10.2007	15	Kvinna				1 (lgbo)	
10.4.2008	31	Kvinna	1				
11.12.2008	13	Kvinna	1				
15.2.2010	18	Man			1		
3.9.2009	17	Kvinna		1			
3.9.2009	17	Man		1			
2.11.2009	49	Kvinna	1				
15.2.2010	22	Man		1			
15.2.2010	18	Kvinna		1 (lgbo)			
15.2.2010	24	Man		1			
28.5.2010	18	Kvinna		1			
28.5.2010	28	Man	1				
Antal personer			8	6	2	3	Totalt: 19

Kommentar:

- 3 - 4 personer var i akut behov av en boendelösning redan 2009 som byggts på 2010 med 2 personer från stadens handikappboende Miranda som avvecklat nattpersonalen. I augusti 2010 är ca 5 – 6 personer i akut behov av gruppboende.
- 1 person av dessa bor på heltid i vårt korttidsboende sedan hösten 2008.
- 14 personer är i åldern 13 – 24 år och de flesta av dem bor hemma med sina föräldrar varav två även sökt lägenhetsboende.
- 2 personer bor i egen lägenhet med stöd från vår personal i lägenhetsboendet
- 1 äldre person finns inom långvården, står också i kö t hemkommunens äldreboende
- De totalt 19 personerna kommer från följande kommuner:
14 från Mariehamn, 3 från Jomala, 1 från Geta och 1 från Föglö.

PERSONER SOM KAN FÖRVÄNTAS TILLKOMMA I KÖN TILL GRUPPBOENDE

Alla nedan har ännu inte sökt gruppboende. I flera fall vet man inte om det räcker med lägenhetsboendestöd eller om gruppboendeservice krävs som insats.

De flesta finns inom korttidsboendet (11 personer).

Totalt: 15 personer.

Kön	Ålder	Kommun	2010	2011	2012	2013	2014	
Man	22	M:hamn	1					
Man	16	H:land			1			
Man	15	Finström				1		
Man	15	Finström				1		
Kvinna	16	Finström				1		
Man	14	Eckerö					1	
Man	14	H:land					1	
Kvinna	14	Jomala					1	
Man	14	Jomala					1	
Man	18	Jomala	1					
Kvinna	14	Saltvik					1	
Kvinna	15	Saltvik				1		
Man	37	Saltvik		1				
Man	41	Saltvik			1			
Man	41	H:land		1				
Antal personer			2	2	2	4	5	Totalt: 15

	2010	2011	2012	2013	2014	
Antal personer kö + presumtiva personer	10	8	4	7	5	Totalt: 34

Bilaga 3. NYCKELTAL FÖR DAGLIGA VERKSAMHETEN

(exkl. fritidsverksamheten)

	Budget 2010	Budget 2011
	euro/timme	euro/timme
Hildas hus: 11 platser	29,57	30,49
Antal tjänster o arb avtalsförh	5,5	5,5
Integrerat arbete: 18 platser	39,21	99,87
Antal tjänster o arb avtalsförh	1,0	1,0
Butik Unik: 16 platser	24,99	15,69
Antal tjänster o arb avtalsförh	4,5	4,5
Kattby: 10 platser		4,98
Antal tjänster o arb avtalsförh		0,50
Kometen: 12 platser	19,55	29,78
Antal tjänster o arb avtalsförh	3,5	3,5
Lunden: 6 platser	35,85	44,89
Antal tjänster o arb avtalsförh	3,0	3,0
Godby dagcenter: 8 platser	28,82	33,24
Antal tjänster o arb avtalsförh	4,2	4,2
Nova: 9 platser	35,77	27,90
Antal tjänster o arb avtalsförh	3,0	3,0
Timpris i medeltal	28,22	26,36

Tabellen är endast avsedd som en översiktlig bild av resursfördelningen.

Bilaga 4. KOSTNADSTÄCKNING OCH KOSTNADSUTFALL BOENDESERVICE

Driftskostnadstäckning via inkomster i boendeservicen exkl. överföringskostnader

Bokslut 2009	9,49 %
Budget 2010	9,38 %
Budget 2011	9,96 %

	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011
	euro/dygn,besök	euro/dygn,besök	euro/dygn,besök
Blåbärsstigen; 10 platser	202,25	199,17	208,83
Antal tjänster o arb avtalsförh		12	12
Bikupan; 7 platser	177,98	174,93	178,44
Antal tjänster o arb avtalsförh		6,75	6,75
Servicegatan; 5 platser	201,20	201,96	207,77
Antal tjänster o arb avtalsförh		5,5	5,5
Skolstigen; 6 platser	187,42	176,60	183,46
Antal tjänster o arb avtalsförh		6	6
Svedgränd; 5 platser	278,26	228,90	257,21
Antal tjänster o arb avtalsförh		6,5	7
Tistelgränd; 5 platser	217,85	227,97	234,69
Antal tjänster o arb avtalsförh		6,25	6,25
Åkersvängen; 5 pl (13 from 1.6)	198,98	207,73	152,19
Antal tjänster o arb avtalsförh		6	7,84
Smedjegränd; 5 platser	205,26	203,93	212,66
Antal tjänster o arb avtalsförh		5,75	5,75
Solkulla korttidsboende	299,30	315,69	362,48
5 platser			
Antal tjänster o arb avtalsförh	8,5	8,5	8,5
Antal besöksdygn	1 821	1 766	1 548
Dygnspris i medeltal	214,45	211,14	211,12
(gruppboend. o. Solkulla)			
Lägenhetsboende; ca 20 pers	34,53	40,69	39,34
	3	3	3

Bilaga 5. A. SERVICEAVGIFTER

BOENDESERVICE

En hyreshöjning med 6 % (hyrorna har varit desamma sedan 2006)

Hyror

Blåbärsstigen 8,50-/m²

Hyran är fastställd av landskapsstyrelsen på grund av bostadslån från landskapsstyrelsen.

Bikupan 289,91 mån

Hyran är den faktiska kostnaden för totalhyran av lokalen, borträknat personalutrymmen.

Servicegatan 8,48/m²

Hyran är den faktiska kostnaden för totalhyran av lokalen, borträknat personalutrymmen.

Skolstigen 306,/mån

Lika hyra för alla klienter, borträknat personalutrymmen.

Svedgränd, Åkersvängen, Tistelgränd, Smedjegränd 8,50/m²

Matavgifter

Heldag	9,60
Halvdag	4,80
Tillfälligt besök	4,80/9,60

Serviceavgift

I serviceavgiften ingår hjälp helt eller delvis med tvätt, städning och fönstertvätt, gräsklippning, snöskotning och avfallshantering, medicindelning och uttag samt andra gemensamma förnödenheter som finns inom gruppboendet och gemensamt lösöre och små reparationer av dem. TV-licens, antennavgift. Avgiften är individuell.

KORTTIDSSERVICE - MAT

	Heldag	Halvdag	4-10 tim/dag	0-4 tim/dag
Vuxna	17,60	15,80	11,30	5,00
Barn under 16 år (enbart matavgift)	8,60			
Sondmat delvis	4,30			

Inskolningsmåltid samt måltid för anhörig 3,80

LÄGENHETSBOENDE

Serviceavgift, max 80 % av vårdbidraget.

DAGLIG VERKSAMHET

Matavgift: Lunch/mellanmål 4,80

Bilaga 5. B. UNDERLAG FÖR GRUPPBOENDE SERVICEAVGIFT

Tjänster som ingår i boendenas serviceavgift.

Service:

- vatten
- el (allmänna utrymmen)
- telefonsamtal
- bastu
- medicindelning och -uttag
- husets dagstidning
- tv-licens
- antennavgift
- egendomsförsäkring för gemensamma utrymmen
- gräsklippning/snöskottning
- tvättservice, egen o gemensam
- städservice, egen o gemensam
- avfallshantering
- småreparationer av boendets gemensamma inventarier
- fönstertvätt
- bankärenden & övriga personliga inköp
- gemensamt material
- kontorsarbete, intressebevakarredovisning
- mattvätt

Bilaga 5. C. UNDERLAG FÖR LÄGENHETSBOENDE SERVICEAVGIFT

Tjänster som ingår i lägenhetsboendets serviceavgift

Service:

- medicindelning och -uttag
- tvättservice, egen o gemensam
- städservice, egen o gemensam
- fönstertvätt
- bankärenden
- kontorsarbete, intressebevakarredovisning
- mattvätt

Bilaga 6. NYCKELTAL FÖR BOENDESERVICENS BUDGETFÖRSLAG 2010

Gruppbostäd

UTGIFTER:

Lönekostnader

- Sjuk- och moderskapsvikarier 5 % av ordinarie löner.
- Semestervikarier 8 % av ordinarie löner.
- Tillfällig personal för utjämning av arbetslistor 3,7 % av ordinarie löner. Särskilda ersättningar pga obekvämt arbetstid 28 % (Blåbärsstigen) och 33 % (övriga) av respektive enhets anslag för ordinarie, sjuk-, moderskaps-, semestervikarier och tillfällig personal.

Material och förnödenheter

- Variationer förekommer per plats och enhet till följd av varierande närvaro, varierande fysiska vårdbehov samt lokalernas varierande ålder, beskaffenhet och ytstorlek.
- Riktgivande; Inventarier: 250 € / plats/år
Förströelse: 100 € / enhet/år
Övriga förnödenheter: 68 € / plats/år.

Köp av övriga tjänster

- Riktgivande; ADB-tjänster: 113 € / plats/år
Inventarieunderhåll: 225 € / enhet/år
Övriga tjänster: 29 € / person/år.

Hyror

- Kvarstår numera för omsorgsförbundet att betala enbart för gruppbostäderna Servicegatan och Bikupan.

INKOMSTER:

Avgifter

- Matavgifter;
4,80 € / huvudmål, varierar varje månad beroende på antalet huvudmål intagna på enheten.
- Serviceavgifter;
Debiteras i enlighet med omsorgsförbundets avgiftspaket för år 2008.

Hysesintäkter

- Hyror;
Beroende på bostadens yta och ålder varierar hyrorna påtagligt gruppbostäderna emellan. I varje persons hyra ingår egen boendeyta och andel i gemensamma utrymmen.

Personalintäkter

- Sjukförsäkringsersättningar 3 % av ordinarie löner.

Korttidsboende samt boendeträningseenhet Solkulla 2011

UTGIFTER:

Lönekostnader

- Sjuk- och moderskapsvikarier 5 % av ordinarie löner.
- Semestervikarier 8 % av ordinarie löner.
- Tillfällig personal för utjämning av arbetslistor 3,7 % av ordinarie löner.
- Särskilda ersättningar pga obekvämt arbetstid 33 % av sjuk-, moderskaps-, semestervikarier och tillfällig personal.

INKOMSTER:

Avgifter

Vårdavgifter; i enlighet med omsorgsförbundets avgiftspaket för år 2008, med närvarotid per dygn och antalet huvudmål som riktgivande.

Personalintäkter

- Sjukförsäkringsersättningar 3 % av ordinarie löner.

Lägenhetsboende 2011

UTGIFTER:

Lönekostnader

- Sjuk- och moderskapsvikarier 4 % av ordinarie löner
- Semestervikarier 7,5 % av ordinarie löner
- Tillfällig personal för utjämning av arbetslistor 3,7 % av ordinarie löner
- Särskilda ersättningar pga obekvämt arbetstid 22 % av sjuk-, moderskaps-, semestervikarier och tillfällig personal.

Hyror

- Hyror av fastigheter
Gemensamma kansliutrymmen på Servicegatan 22 sedan november 2007, till motsvarande kostnad som tidigare i Norrböle delat med fritidsledaren, handledaren för integrerat arbete och specialpedagogen samt numera även en enhet för daglig verksamhet.

INKOMSTER:

Avgifter

Beräknat för ca 23 klienter. Serviceavgift; i enlighet med omsorgsförbundets avgiftspaket för år 2008.

Bilaga 7.A. MOTIVERINGAR FÖR INRÄTTANDE AV EN ORDINARIE TJÄNST SOM PERSONALSEKRETARE

Motiveringar för inrättande av en ordinarie tjänst som personalsekreterare.

Redan 1998 diskuterades inrättandet av en tjänst som personalsekreterare inom förbundet. Anledningen till detta var bland annat att i samband med Ålands Omsorgsförbund blev en egen organisation bibehölls de socialpedagogiska resurserna medan förvaltningskompetensen inom den nya organisationen minskades. 1998 fanns det 63,5 ordinarie anställda. Under år 2003 arbetade 311 personer på de 96 ordinarie anställningarna inom förbundet.

Antalet anställda inom förbundet är per 30.6.2010; 108,91 ordinarie anställda. Med hänvisning till antalet anställda ligger förbundet bland de största kommunala arbetsgivarna på Åland. Inom de närmaste 5 – 10 åren kommer många arbetsplatser att söka nya medarbetare då många går i pension. Hos förbundet kommer den förväntade pensions ”boomen” inte att märkas då den största gruppen åldersmässigt inom personalen är 45-50 år. Utbudet av nya arbetstillfällen kommer att öka hos andra, både kommuner, kommunalförbund och inom landskapet.

För att upprätthålla en god personalpolitik och kunna behålla personal behövs det en person som arbetar med dessa frågor. En aktiv personalrekrytering kan behövas. Personalsekreteraren ansvarar för att ett personalpolitiskt program, som uppgjorts hålls aktuellt. Det får anses som viktigt att arbetsgivaren satsar på personalfrågor. Förbundets verksamhet är personalintensiv; att producera service till personer med utvecklingsstörning och en god förvaltning bygger på kunnig, motiverad, intresserad och frisk personal.

Det har mer och mer framkommit att det behövs en person som handhar personal- och avtalsfrågor. Ålands omsorgsförbund följer det kommunala avtalet AKTA och tekniska sektorns avtal. Individuella löner är i gång utöver att återkommande uppföljningar av uppgiftsrelaterade arbetsvärderingar är tidskrävande och behöver skötas enhetligt och professionellt. Personalsekreterarens uppgift är att stöda beslutsfattande chefer och andra i avtalsfrågor och fungera som förhandlare vid lokala avtal.

För att få en långsiktig planering gällande personalfortbildning behöver personalsekreteraren ansvara för och årligen uppdatera förbundets fortbildningsplan, godkänna kursansökningar och handha anskaffandet av anlitade utbildare samt arbetshandledare till personalhandledning, utöver koordinering av läroavtalsutbildning inom förbundet och fördelning av praktikplatser för studerande.

Personalsekreteraren ansvarar för uppgörande av årligt personalbokslut.

Personalsekreteraren fungerar som förbundets arbetarskyddschef, ombesörjer och följer upp förbundets lagstadgade företagshälsovård, sjukvård på allmänläkarnivå och ansvarar för anskaffning av skyddskläder. Friskvården organiseras av personalsekreteraren.

Genom att inrätta en deltidstjänst som personalsekreterare kan de som tidigare skött vissa av dessa uppgifter mer koncentrera sig på sina huvudsakliga arbetsuppgifter i klienthänseende.

Bilaga 7.B. MOTIVERINGAR FÖR INRÄTTANDE AV EN TJÄNST SOM OMSORGSKURATOR

Motiveringar till inrättande av en tjänst som omsorgskurator.

Bakgrund

Förbundsstyrelsen har behandlat frågan om ”Uppbärande av omsorgsbyråavgift” två ggr under 2008 och ytterligare två ggr under 2009 varvid omsorgsbyråns verksamhet och uppgifter har redovisats i ärendebereidningen. Vidare har socialledaren redogjort 22.3.2010 till Grundavtalsgruppen över omsorgsbyråns (tidigare nämnd socialförvaltningens område) s.k. Flödesschema.

Till det som kan hänföras till omsorgsbyråverksamheten finns för närvarande:

1 heltids socialledare (- 20% för specialfritidshemmet), inrättades 1990

1 heltids specialpedagog, inrättades 2003

Därtill köps på timbasis psykologkonsult för individ- och familjerådgivning sedan 2008. Enligt statistiken för första halvåret 2010 så har psykologen haft 15 familjesamtal tillsammans med socialledaren och 17 enskilda kontakter.

Under åren 2000 – 2003 fanns också en egen ergoterapeut på heltid i förbundet. Tjänsten drogs in 2004.

Tillkommer en omsorgskurator kommer den i huvudsak att vara inriktad på vad vi kallar klientrelaterade arbetsområden varvid socialledaren blir närmaste förman. Socialledaren fortsätter vara närmaste chef för specialfritidshemmet, specialpedagogen och även kunde korttidshemmet strukturellt överförs till socialledaren. Både specialfritidshemmet och korttidshemmet betjänar barn och ungdomar och utgör en naturlig helhet då de samarbetar dagligen med varandra. Samtidigt är dessa verksamheter ofta den första kontakten med förbundets service innan vuxenvärldens omsorgsservice blir aktuell via anhållan till ledargruppen.

Utvecklingen av antalet omsorgstagare

Antalet omsorgstagare har ökat kontinuerligt inom de flesta serviceformer. Vissa serviceformer fanns inte 1996. Specialfritidshemmet Orion tillkom 2001 och fr. 1.8.2010 överfördes specialfritidshemmet Vintergatan från staden till omsorgsförbundet. Förmedlingstjänsterna som verksamhetsform i nuvarande form (nya landskapsandelslagen) kom med i förbundets verksamhet från år 2008 vilket betyder att servicen köps av annan producent under förutsättning att ledargruppen, på anhållan från hemkommunen, fastställt ett omsorgsprogram för klienten där ifrågavarande service ingår. Uppföljningen och samarbetet med de serviceproducenter som förbundet anlitar så kan förbättras om resurserna ökas på omsorgsbyrån.

Familjevården får måhända noteras som en parentes i förbundets verksamhet då det var ett undantagsförfarande i ett akut ärende på uppdrag av en primärkommun.

Förbundet har inte formaliserat servicen (budget, familjevårdsstadga och vem som sköter uppgifterna). Perioden 1996 – 2011 har inneburit ökning inom alla serviceområden. De största ökningarna har funnits i gruppboendet + 31 (+ 124 %) personer (under förutsättning att 8 nya platser tillkommer i Kattby 2011), fritids/semesterverksamheten + 34 (+90 %) personer och förmedlingstjänsterna + 9 (+450 %) personer samt därtill specialfritidshemmet som idag är uppdelat i två avdelningar, fanns inte 1996 och har idag 21 platser/barn.

Sammantaget är ökningarna för de här åren relativt kraftiga och kräver ökade insatser för att ombesörja ett gott bemötande/omhändertagande för att på bästa sätt utreda behov, koordinera, stöda, ge råd och information för nytillkomna servicetagare och deras anhöriga, men även för att utvärdera pågående insatser, ompröva gällande omsorgsprogram och serviceavtal. Det här kräver ökade personalresurser och förvaltningens (styrelsens) bedömning är att en kuratorsresurs är bäst lämpad att möta upp dagens och morgondagens (2011) behov i det här avseendet. Kuratorns uppgifter enligt följande punkt.

Omsorgskuratorns uppgifter

Särskilda arbetsuppgifter under 2011 som berör omsorgsbyrådelen är:

- Begynnelsen av datorisering av journalsystemet (ca 135 personer)
- Omflyttningar och inflyttningar i gruppboendena då Kattbys nya 8 platser tas i bruk.

Tyngdpunkter i arbetet för kuratorn i övrigt kunde inledningsvis vara:

- Stödsamtal för personer med utvecklingsstörning (enskilt, grupp)
- Stödsamtal för anhöriga (enskilt eller tillsammans med exvis psykologen)
- Bistå anhöriga och personer med utvecklingsstörning med vägledning, information och stöd i frågor gällande sociala förmåner, sociallagstiftning, avgifter och om samhällets övriga resurser.
- Följa upp serviceavtalen för personer med utvecklingsstörning
- Främja livskvaliteten genom kvalitetsundersökningar av den service som ges av förbundet.
- Handleda personal i frågor som berör personer med utvecklingsstörning.
- Uppgöra förslag till omsorgsprogram
- Såvida familjevårdsuppdrag skall handhas av förbundet kan kuratorn bistå i det arbetet (förutsätter att förbundet åläggs uppdraget vilket torde kräva en godkänd familjevårdsstadga och budgetanslag, vilket inte finns för 2011)

Bilaga 9 . ANSÖKNINGSPROCESSEN

Vilken service kan omsorgsförbundet ge?

Ålands omsorgsförbund k.f. ger specialomsorg för personer med utvecklingsstörning i följande olika former:

- **Boendeservice** – lägenhetsboende, gruppboende och korttidsboende
- **Daglig verksamhet** – individuellt anpassad verksamhet utgående från personliga önskemål och integrerat arbete
- **Fritids- och semesterverksamhet** – fritidsaktiviteter, kurser och resor
- **Omsorgsbyrå** – rådgivning, pedagogisk handledning, information och stöd genom enskilda samtal
- **Specialfritidshemsverksamhet** – ges till elever vid grundskolans träningsundervisning
- **Förmedlingstjänster** – förbundet kan köpa tjänster från annan producent

Hur söker man service från Ålands omsorgsförbund k.f.?

1. Kontakt kan tas till socialkansliet i hemkommunen eller direkt till omsorgskansliets socialförvaltning för att få råd, stöd och information.
2. Vid omsorgsförbundet är det främst socialledaren som ger närmare information om serviceformer och hur förfarandet sker vid ansökan om service.
3. Ansökan om service kan göras fritt formulerat eller med hjälp av blanketten ”Ansökan om service”. För att kunna ta ställning till anhållan om service behöver den åtföljas av en epikris, läkarintyg eller liknande som beskriver personens funktionshinder. Obs: behöver inte bifogas vid anhållan om tilläggservice.
4. Ansökan om service skickas till socialkansliet i hemkommunen som bereder (utredar) ansökan och beslutar huruvida kommunen själv ordnar servicen eller anhåller hos omsorgsförbundets ledargrupp om ordnandet av servicen.
5. Då ansökan kommit till omsorgsförbundet bereds denna under ledning av socialledaren för att behandlas av ledargruppen vars uppgift är att sköta ”det individuella beredandet av specialomsorger”, d.v.s. vilken service som ges i det enskilda fallet.
I ledargruppen ingår följande medlemmar:
Omsorgsdirektören, ordförande
Chefen för daglig verksamhet
Chefen för boendeservicen
Läkarrepresentant från ÅHS (Ålands hälso- och sjukvård)
Specialpedagogen
Socialledaren, föredragande och sekreterare
6. Ledargruppens beslut formuleras i ett omsorgsprogram som delges personen/familjen som söker servicen samt till hemkommunens socialnämnd. Vid förmedlingstjänster delges även serviceproducenten. Omsorgsprogrammet skall så långt som möjligt uppgöras i samarbete med klienten, intressebevakare, familjen och hemkommunens socialnämnd samt i de fall det är frågan om förmedlingstjänst även aktuell serviceproducent.

Vid ibruktagandet av omsorgsprogrammet upprättas serviceavtal mellan klienten/familjen och omsorgsförbundet, vilket mera i detalj berättar hur omsorgsprogrammet förverkligas. Avtalen följs upp årligen eller då behov framkommer. Den service som specialomsorgen ger är frivillig.

7. Omsorgsprogrammet följs upp och justeras av ledargruppen då behov finns. Initiativ till detta kan även tas av klienten själv eller dennes företrädare.